

opstiller en forhåndsformodning for skadelig virkning af bl. a. eksklusiv- og boykottaftaler o. lign.

Hvad angår V. K.'s slutninger (side 19) udfra *engelsk* ret, er det vel rigtigt, at der ikke hidtil har været generelle forbud eller forbud mod visse former for konkurrencebegrænsning, og dette fremgår heller ikke af trustkommissionens betænkning 3. V. K. har imidlertid overset, at det er tanken, at den permanente engelske monopolkommissions undersøgelser af konkrete tilfælde efterhånden i videst muligt omfang skal afløses af eller suppleres med generelle lovbestemmelser. Kommissionens første fire brancheundersøgelser har således gjort spørgsmålet om indførelse af generelle forbud vedrørende eksklusiv- og boykottaftaler o. lign. aktuelt, og som nævnt i trustkommissionens betænkning 3, afsnit 28, side 36, har regeringen i efteråret 1952 anmodet monopolkommissionen om en generel udtalelse om virkningen af disse former for konkurrencebegrænsning.

Om *dansk* domstolspraksis henvises til bemærkningerne foran under afsnit I, side 1—3, samt til besvarelsen af folketingsudvalgets spørgsmål 3.

Den omstændighed, at såvel domstolene som priskontrolrådet i de senere år som hovedregel er gået imod eksklusivaftaler o. lign., gør det efter regeringens opfattelse naturligt, at der nu indføres en regel som foreslået i § 10. Der vil derved være givet erhvervslivet klarere retningslinier at gå efter. Gennem forbudets dispensationsbestemmelser åbnes adgang til opretholdelse eller indgåelse af eventuelle samfundsgavnige aftaler af denne art, og som nævnt i bemærkningerne til lovforslagets § 10 skal borgerne i samme omfang som hidtil have adgang til umiddelbart at gå til domstolene.

Forbudet mod bindende bruttopriser.

V. K., der helt går uden om trustkommissionens indgående begrundelse i afsnit 57 for indgreb mod bindende minimumsbruttopriser, anfører (side 80—81), at bestemmelsen i forslaget § 11 lige så lidt som forbudet mod eksklusiv- og boykottaftaler har nogen støtte i erfaringer fra fremmed lovgivning og domspraksis eller erfaringer fra dansk ret.

Medens kollektive bruttoprisaftaler efter

gældende *amerikansk* ret omfattes af det almindelige forbud mod konkurrencebegrænsende aftaler i Sherman Act af 1890, er individuelt ansatte bruttopriser tilladt under nærmere angivne forudsætninger.

Ved bedømmelsen af den amerikanske lovgivning om bruttopriser må det imidlertid tages i betragtning, at bruttoprissy stemet fremdeles er forholdsvis lidt udbredt i USA, og at det i almindelighed anvendes i en helt anden form end her.

Den almindeligste form i Danmark og andre vesteuropæiske lande er enten faste priser, som hverken må fraviges i op- eller nedadgående retning, eller minimumspriser, der sættes så højt, at omsætningen sjældent foregår til højere priser. I USA er det imidlertid almindeligt, at den fabrikant, der fastsætter bruttopriser for sin vare, både fastsætter en såkaldt listepris, der blot er vejledende, og en minimumspris, der ligger væsentlig lavere end listeprisen. Listeprisen er udtryk for, hvad fabrikanten mener er en passende pris for varen, og i det omfang, han annoncerer med pris, er det listeprisen, der anvendes. Minimumsprisen danner undergrænsen for, hvor langt listeprisen må undersøges, og den ligger som regel så lavt, at den fortrinsvis tager sigte på at forhindre såkaldt „lokkevarekonkurrence“.

Højden af de faktiske salgspriser i forhold til liste- og minimumspris varierer naturligvis fra vare til vare og fra sted til andet, alt efter konkurrenceforholdene. En landsomfattende undersøgelse i 1939 for en række kemisk-tekniske artikler (sæbe- og vaske-midler, toiletartikler, skønhedspræparater, håndkøbsmedicin o. lign.) viste, at den faktiske salgspris gennemsnitligt lå 12—13 pct. under listeprisen, og at minimumsprisen gennemsnitligt lå 16—17 pct. under denne.

Det er uden videre klart, at en bruttoprisfastsættelse af denne type medfører mindre skadevirkning end de her i landet anvendte former for bruttopriser.

Med hensyn til *andre landes* stilling til generelle forbud mod bruttopriser henvises til vedlagte underbilag 3, hvoraf fremgår, at forbud er indført ikke blot i Sverige, men også i Canada og Frankrig, medens spørgsmålet om generelt forbud for tiden er til undersøgelse i England og Norge. Endvidere er kollektivt fastsatte bruttopriser forbudt i Vesttyskland.